

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00212/2021-01/6
Датум: 13. децембар 2021. године
Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 36. став 6. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), у претходном поступку, покренутим Закључком Комисије за контролу државне помоћи број: 401-00-00212/2021-01/2 од 23. септембра 2021. године, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 103. седници, одржаној 13. децембра 2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ ПОСТОЈАЊЕ државне помоћи која се у облику накнаде додељује кориснику Аеродрома Србије друштво с ограниченом одговорношћу Ниш за финансирање делатности управљања Аеродромом „Константин Велики“, Ниш.

II Државна помоћ из тачке **I** диспозитива је **УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Комисија за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) је Закључком бр. 401-00-00212/2021-01/2 од 23. септембра 2021. године покренула претходни поступак у вези са доделом средстава Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (у даљем тексту: Министарство) кориснику Аеродрома Србије друштво с ограниченом одговорношћу Ниш (у даљем тексту: Аеродрома Србије) за финансирање делатности управљања Аеродромом „Константин Велики“, Ниш у 2021. години. Наведеним закључком је наложено Министарству да достави Комисији информације и податке у вези са износом оперативних трошкова, трошкова инвестиција са изворима финансирања, износом остварених прихода и расхода, нето пословном резултату и планираној стопи приноса на капитал аеродрома „Константин Велики“, Ниш у 2021. години. Поступајући у складу са Закључком Комисије, Министарство је дописом бр. 401-00-01041/2020-02 од 11. октобра 2021. године доставило 18. октобра 2021. године документ бр. 6994/2021 од 11. октобра 2021. године у коме је исказан износ планираних оперативних трошкова и инвестиција за аеродром „Константин Велики“ Ниш у 2021. години, износ планираних прихода и расхода, као и планирани нето пословни резултат аеродрома „Константин Велики“ Ниш у 2021. години и планирана стопа приноса на капитал аеродрома „Константин Велики“ Ниш у 2021. години. Увидом у достављену документацију Комисија је утврдила да документација не садржи све потребне податке и информације за потпуно и правилно утврђивање чињеничног стања. С тим у вези, Закључком бр. 401-00-00212/2021-01/4

од 12. новембра 2021. године, наложено је Министарству да достави тачан податак о износу укупних планираних пословних прихода и укупних планираних пословних расхода у 2021. години, који се односе на аеродром „Константин Велики“, Ниш. Поступајући по наведеном закључку Министарство је дописом бр. 401-00-01041/2020-02 од 24. новембра 2021. године, дана 29. новембра доставило Комисији тражене податке.

Комисија је на основу прикупљене и достављене документације, приступила идентификацији даваоца државне помоћи, корисника државне помоћи, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Предмет претходног поступка

Предмет претходног поступка је утврђивање постојања државне помоћи као и оцена усклађености државне помоћи, а у вези са доделом средстава за обављање делатности управљања аеродромом „Константин Велики“, Ниш, као делатности од општег интереса кориснику Аеродроми Србије.

Корисник средстава је Аеродроми Србије друштво с ограниченом одговорношћу Ниш (МБ: 21168734, ПИБ: 109362109) чији је оснивач Република Србија, а основано је као друштво капитала које обавља делатност управљања аеродромом, као делатност од општег интереса, у складу са Законом о управљању аеродромима („Службени гласник РС“, бр. 104/16 и 31/19).

Давалац средстава је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, а из буџета Републике Србије у 2021. години друштву Аеродроми Србије додељена је субвенција у укупном износу од 4.119.400.000,00 динара. Од наведеног износа средстава износ субвенције за оперативне трошкове аеродрома „Константин Велики“, Ниш је 419.348.000,00 динара.

У документацији коју је Министарство доставило, приказано је да су средства субвенција друштву Аеродроми Србије за 2021. годину обезбеђена Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС“, број 149/20).

Даље, у документу, достављеном по основу Закључка Комисије од 23. септембра 2021. године, давалац је навео да планирани нето пословни приход аеродрома „Константин Велики“, Ниш у 2021. години износи 587.422.000,00 динара од чега субвенције износе 419.348.000,00 динара, док пословни расходи износе 700.359.100,00, као и да је планирани пословни резултат - 112.937.100,00 динара. Како је истакнуто, негативни пословни резултат је последица смањеног авио-саобраћаја и смањења прихода по том основу, а такође аеродром располаже опремом и објектима који се амортизују невезано за обим саобраћаја и тиме, преко трошкова амортизације (174.720.000,00 динара), утичу на остварени резултат. Имајући у виду наведени планирани пословни резултат, као и капитал аеродрома „Константин Велики“, Ниш (8.837.561.600,00 динара), давалац је навео да планирана стопа приноса на капитал аеродрома „Константин велики“ Ниш износи -1,27%.

Планирани број путника у 2021. години износи 185.000, док је током 2020. године на Аеродрому Константин Велики, Ниш године опслужено 154.233 путника, тј. забележен је пад од 63,47% у односу на исти период 2019. године када је остварен промет од 422.255 путника, а у току 2018.

године остварен је промет од 351.581 путника, односно 2017. године је остварен промет од 331.582 путника.

Налаз и оцена Комисије

Савет Комисије је на 103. седници, одржаној 13. децембра 2021. године, на основу сопствених информација и података које је доставило Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, као и других расположивих података и информација оценио постојање и усклађеност државне помоћи са правилима за доделу, при чему је узето у обзир и Решење Комисије бр. 401-00-00106/2019-01/9 од 15. маја 2020. године, односно Решење Комисије бр. 401-00-00090/2021-01/6 од 15. септембра 2021. године.

- Постојање државне помоћи

Друштво Аеродроми Србије, поред остваривања прихода из редовног пословања, сходно закључцима Владе, део прихода остварује и из буџета Републике Србије у виду субвенција, што значи да се ради о јавним средствима. Даље, како се та средства додељују само једном кориснику, наведена мера има карактер селективности, односно додела субвенција представља државну помоћ у смислу члана 3. став 1. Закона¹, јер наведени корисник стиче економску предност коју иначе не би могао да стекне у уобичајеним тржишним околностима, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту. Имајући у виду претходно, као и саму делатност Аеродрома Србије, сматра се да наведена мера утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније, чиме је сходно члану 3. став 1. Закона утврђено постојање државне помоћи.

С обзиром да се државна помоћ додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику, Комисија утврђује да се ради од индивидуалној државној помоћи у смислу члана 3. став 3. Закона.

- Оцена усклађености државне помоћи

Сходно члану 18. Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса („Службени гласник РС“, број 99/21), поступци који до дана ступања на снагу ове уредбе нису окончани окончаће се по одредбама прописа који је био на снази до дана ступања на снагу ове уредбе. С тим у вези, Комисија је оцењивала усклађеност државне помоћи у односу на правила за доделу државне помоћи која су била на снази у тренутку покретања претходног поступка, односно правила прописана Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21- др. прописи – у даљем тексту: Уредба). Наведено је и у складу са одредбом члана 10. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), којом је прописано да су, кад решавају у управном поступку и предузимају управне радње, органи државне управе дужни да користе она средства која су за странку најповољнија ако се и њима постижу сврха и циљ закона.

¹ Државна помоћ је сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Комисија је у Решењу број 401-00-00106/2019-01/9 од 15. маја 2020. године оцењивала постојање и усклађеност државне помоћи, приликом чега је доделу субвенције друштву Аеродроми Србије, ради обављања делатности управљања аеродромом као делатност од општег економског интереса, испитивала. Том приликом, Комисија је оценила да финансирање делатности управљања Аеродромом „Константин Велики“, Ниш, представља државну помоћ која се додељује у облику накнаде за обављање делатности од општег економског интереса и која је дозвољена у складу са правилима садржаним у члану 97а став 1. тач) 1)-3) и 97в Уредбе уз истовремену усаглашеност са прописима Европске уније о додели државне помоћи за обављање услуга од општег економског интереса.

Имајући у виду да једина промена у односу на претходну годину висина накнаде, Комисија је овом приликом оцењивала износ накнаде који додељен у 2021. године, а у односу на приходе, расходе и нето добитак друштва Аеродроми Србије у вези са управљањем Аеродромом „Константин Велики“, Ниш.

Наиме, како је исказано у достављеној документацији, планирана стопа приноса на капитал износи -1.27%, на основу чега Комисија констатује да је планирани Нето добитак у складу са чланом 97а став 1. тачка 3) Уредбе, те да Нето добитак не прелази разумну добит која представља стопу приноса на капитал привредног субјекта која узима у обзир ризик или одсуство ризика који настаје за привредни субјект због посредовања државе и најчешће не сме да пређе просечну стопу у сектору којем припада привредни субјект из претходних година. Приликом оцене разумне добити, Комисија је узела у обзир и то, да је Аеродром „Константин Велики“, Ниш има планирани укупан приход од 587.422.000,00 динара од којих су субвенције у износу од 419.348.000,00 динара (71.39%), као и то да је планирани резултат од 61.782.900,00 динара, односно да је због трошкова амортизације планирани нето резултат негативан и износи -112.937.100,00 динара.

С обзиром на ограничен степен усклађености позитивноправних прописа, поготово Уредбе, са европским правним тековинама, Комисија је предметну државну помоћи ценила и у складу са правним тековинама Европске уније, конкретно инструментима тумачења на основу члана 73. Споразума о стабилизацији и придруживању (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 – у даљем тексту: ССП)². У погледу инструмената тумачења, Комисија је, у овом случају, највише сагледавала критеријуме предвиђене Смерницама о државној помоћи аеродромима и авиопревозницима³ (у даљем тексту: Смернице).

Према Смерницама, аеродроми са годишњим путничким прометом између 200.000 и милион путника, обично нису у могућности да покрију у великој мери капиталне трошкове и неопходно је да се део трошкова покрива из јавних средстава⁴. Узимајући у обзир годишњи промет путника

² Сходно члану 73. став 2. ССП-а, у мери у којој утиче на трговину са ЕУ „свако поступање супротно овом члану оцењиваће се на основу критеријума који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Заједници, нарочито из чланова [101, 102, 106 и 107] Уговора о ЕУ и инструмената тумачења које су усвојиле институције Уније“.

³ Guidelines on State aid to airports and airlines (ОЈ С 99, 4.4.2014).

⁴ Тачка 89. Смерницама о државној помоћи аеродромима и авиопревозницима (ОЈ С 99, 4.4.2014).

на аеродрому „Константин Велики“, Ниш, Комисија констатује да је суфинансирање наведеног аеродрома из јавних средстава оправдано.

Накнада је унапред одређена, а имајући у виду да је планирани нето губитак од 112.537.100,00 динара корисника Аеродрома Србије, односно да је стопа приноса на капитал због смањеног броја путника и трошкова амортизације негативна и износи -1.27%, као и то да сам Аеродромом „Константин Велики“, Ниш у 2021. години има планирани резултат од 61.782.900,00 динара, односно планирани нето резултат од -112.537.100,00 динара, произилази да нема прекомерне накнаде.

Имајући у виду наведено, Комисија оцењује да финансирање делатности управљања Аеродромом „Константин Велики“, Ниш у 2021. години, представља државну помоћ која се додељује у облику накнаде за обављање делатности од општег економског интереса и која је дозвољена у складу са правилима садржаним у члану 97а став 1. тач) 1)-3) и 97в Уредбе уз истовремену усаглашеност са релевантним прописима Европске уније о додели државне помоћи аеродромима и авиопревозницима.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

Сходно претходном, одлучено је као у **диспозитиву**.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић, с.р.

Доставити:

- Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, и
- архиви.